

Sygn. akt IC 2395/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 września 2014r.

Sąd Okręgowy w Płocku Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Ewa Fabirkiewicz

Protokolant: sekr. sąd. Urszula Szczęsna – Cichosz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 1 września 2014r. w Płocku

sprawy z powództwa G. W.

przeciwko Gminie B.

o zapłatę

1. oddała powództwo;

2. zasądza od G. W. na rzecz Gminy B. kwotę 7.217 (siedem tysięcy dwieście siedemnaście) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 2395/13

UZASADNIENIE

Powód G. W. wystąpił z pozwem przeciwko Gminie B. o zasądzenie kwoty 285.000 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi:

- od kwoty 225.000 zł od dnia 1 lipca 2013r do dnia zapłaty;

- od kwoty 60.000 zł od dnia 8 lipca 2013r do dnia zapłaty

oraz zasądzenie od pozwanej na swoją rzecz kwoty 28.917 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwoty 7.217 zł kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu żądania podał, że dochodzona kwota stanowi przysługującą mu należność, wynikającą z umowy przelewu wierzytelności przysługującej Przedsiębiorstwu (...) Sp. z o. o. w P. wobec pozwanej, na podstawie umowy z dnia 30 kwietnia 2013r, obejmującej prace przy remoncie i przebudowie dróg gminnych. Podniósł, że pomimo posiadanej wiedzy o zawartej umowie cesji, pozwana dokonała na rzecz poprzedniego wierzyciela zapłaty kwoty 225.000 zł w dniu 1 lipca 2013r z faktury VAT (...) i kwoty 60.000 zł w dniu 8 lipca 2013r z faktury VAT (...).

Pozwana Gmina B. wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu swego stanowiska pozwana podniosła, że umowa przelewu wierzytelności nie obejmowała wszystkich przyszłych wierzytelności, jakie miały przysługiwać wykonawcy, a jedynie wynagrodzenie za asfalt drogowy do realizacji umowy z dnia 30 kwietnia 2013r. Podała, że Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o. o. wystawiło trzy faktury

VAT o numerach (...), żądając ich realizacji przez pozwaną, bez uwzględnienia części nienależnej cesjonariuszowi za dostarczony asfalt. Pozwana natomiast przekazała na rzecz powoda środki w wysokości 151.367,78 zł, stanowiące wynagrodzenie za asfalt faktycznie użyty do realizacji w/w umowy. Pozwana wskazała ponadto, że w związku z nieterminową realizacją umowy z dnia 30 kwietnia 2013r Gmina B. odstąpiła od tej umowy z wykonawcą z dniem 6 września 2013r i obciążyła go karami umownymi w kwocie 208.889,40 zł. Następnie z kwoty tej dokonała potrącenia przysługującej wykonawcy wierzytelności w wysokości 89.725,37 zł, o zapłatę której wystąpił syndyk masy upadłości likwidacyjnej Przedsiębiorstwa (...) Sp. z o. o. w P..

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 30 kwietnia 2013r została zawarta umowa Nr (...) pomiędzy Gminą B. a Przedsiębiorstwem (...) Sp. z o. o. z siedzibą w P., w trybie zamówienia publicznego na remont i przebudowę dróg gminnych. Jej zakres obejmował 11 zadań, które określał § 1 tejże umowy (umowa z dnia 30 kwietnia 2013r k. 23 – 35). W trakcie realizacji tejże umowy w dniu 24 czerwca 2014r została zawarta umowa przelewu wierzytelności pomiędzy Przedsiębiorstwem (...) Sp. z o. o. z siedzibą w P. – cedentem, G. W. prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Handlowo – (...) w N. – cesjonariuszem oraz Gminą B. – inwestorem. Zgodnie z jej treścią od dnia 24 czerwca 2013 do dnia 30 czerwca 2013r cesjonariusz miał dostarczyć cedentowi asfalt drogowy do realizacji umowy Nr (...) z dnia 30 kwietnia 2013r, obejmującej prace przy remoncie i przebudowie dróg gminnych. Za dostarczony asfalt cesjonariuszowi miało przysługiwać wynagrodzenie w wysokości 457.560 zł brutto. Cedent oświadczył, że po wykonaniu przedmiotu umowy Nr (...) z dnia 30 kwietnia 2013r będzie wierzycielem Gminy B. i przysługiwać mu będzie z tego tytułu kwota 457.560 zł brutto. Na mocy niniejszej umowy cedent przelał na cesjonariusza przysługującą mu od inwestora wierzytelność w podanej wyżej wysokości. Zgodnie z § 4 umowy inwestor zobowiązał się dokonać przelewu wierzytelności w wysokości 457.560 zł brutto na konto cesjonariusza sukcesywnie od wystawienia faktury przez cedenta (umowa przelewu wierzytelności k. 7 – 8).

Wykonawca Przedsiębiorstwem (...)Sp. z o. o. z siedzibą w P.wystawiło inwestorowi Gminie B.trzy faktury VAT za wykonanie robót w ramach zadań nr 2, 8 i 9, które obejmowały m.in. cenę asfaltu dostarczonego wykonawcy przez firmę powoda tj.

- faktury z dnia 28 czerwca 2013r nr (...)w kwocie 107.171,75 zł, a po korekcie – 93.981,35 zł oraz nr (...)w kwocie 343.255,73 zł, a po korekcie – 293.554,26 zł;

- faktura z dnia 3 lipca 2013r nr (...) w kwocie 120.034,72 zł

(faktury wraz z protokołami odbioru wykonanych robót częściowych i zestawieniem ich wartości oraz fakturami korygującymi k. 40 – 64, zeznania wójta pozwanej W. P. złożone na rozprawie w dniu 1 września 2013r 00.33.49 – 00.35.54).

Prezes Przedsiębiorstwa (...) Sp. z o. o.M. Ł.osobiści dostarczył faktury obciążające do Urzędu Gminy w B.. Razem z fakturą Nr (...)przekazał zestawienie wynagrodzenia za asfalt dla firmy (...)z podziałem na poszczególne zadania w Gminie B., podpisane przez G. W.i M. Ł., z wyszczególnieniem wynagrodzenia za asfalt osobno dla każdego zadania. Wynagrodzenie za asfalt miało być płatne bezpośrednio na konto firmy powoda, według harmonogramu wykonywanych zadań, zgodnie z dostarczonymi przez wykonawcę fakturami (bezporna kopia zestawienia wynagrodzenia k. 39, zeznania świadka A. G.protokół rozprawy z dnia 28 kwietnia 2014r 00.08.24 – 00.09.40 i 00.42.06 – 00.43.30, M. Ł.protokół rozprawy z dnia 28 kwietnia 2014r 00.54.33 – 00.55.33 i 01.08.22).

W dniu 28 czerwca 2013r powód G. W., w związku z zawartą umową przelewu wierzytelności z dnia 24 czerwca 2014r sporządził oświadczenie o wyrażeniu zgody na płatności, o których mowa w § 4 tej umowy, według harmonogramu obejmującego wartości wynagrodzenia za dostarczony asfalt, według czterech wymienionych w nim zadań. Oświadczenie to wpłynęło do Urzędu Gminy B.w dniu 12 lipca 2013r i nie znalazło akceptacji ze strony cedenta, ani inwestora (oświadczenie k. 84, zeznania świadków A. G.protokół rozprawy z dnia 28 kwietnia 2014r 00.25.51 – 00.29.32 i M. Ł.protokół rozprawy z dnia 28 kwietnia 2014r 01.05.16 – 01.06.45.). W związku z powyższym

powód wystosował do Gminy B. pismo z dnia 30 lipca 2013r, w którym poinformował, że wraca do warunków spłat określonych w § 4 umowy przelewu wierzytelności z dnia 24 czerwca 2013r (niekwestionowana kopia pisma powoda k. 110).

Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o. o. w P. w okresie od 17 maja 2013r do 28 czerwca 2013r odebrało od powoda asfalt drogowy, który w części nie wykorzystanej do wbudowania w drogi gminne, w ramach realizacji umowy z dnia 30 kwietnia 2013r, został przeznaczony przez wykonawcę na inne roboty, które prowadził równocześnie na rzecz innego inwestora. Za ten asfalt wykonawca powodowi nie zapłacił (raporty sprzedaży i dyspozycje wydania asfaltu k. 123 – 128, zeznania świadka M. Ł. protokół rozprawy z dnia 28 kwietnia 2014r 00.56.21 – 00.59.00 i 01.19.17.).

W dniach 26 sierpnia 2013r i 18 lipca 2013r Gmina B. wpłaciła bezpośrednio na konto Przedsiębiorstwa Handlowo – (...) w N. łączną kwotę 151.367,78 zł (tj. 71.367,78 zł i 80.000 zł) tytułem umowy przelewu wierzytelności – F. (...), F. (...) i F. (...) (okoliczność bezsporna, dowody potwierdzenia realizacji dyspozycji przelewu k. 73 – 74).

Kwota wypłacona cesjonariuszowi przez pozwaną obejmowała wynagrodzenie za asfalt wbudowany w zrealizowanych przez wykonawcę trzech odcinkach dróg gminnych, o których jest mowa w zestawieniu wynagrodzenia za asfalt dla firmy (...) (k. 39), zgodnie z wymienionymi w nim pozycjami w kwotach 34.342,97 zł, 29.727,40 i 87.297,41 zł. Pozostałe zadania nie zostały przez wykonawcę zrealizowane (zeznania świadka A. G. protokół rozprawy z dnia 28 kwietnia 2014r 00.17.30 – 00.18.04, okoliczność niekwestionowana). Pozwana Gmina B. nie zapłaciła wykonawcy za niewykorzystany asfalt dostarczony przez powoda (zeznania wójta pozwanej W. P. złożone na rozprawie w dniu 1 września 2013r 00.42.39).

Pismem z dnia 22 sierpnia 2013r Gmina B. odstąpiła od umowy zawartej z wykonawcą w dniu 30 kwietnia 2013r – z dniem 6 września 2013r, z uwagi na znaczne opóźnienia w jej realizacji i wezwała Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o. o. w P. do zapłaty kwoty 208.889,40 zł tytułem kary umownej.

Postanowieniem z dnia 24 września 2013r Sąd Rejonowy w Płocku V Wydział Gospodarczy w sprawie V GU 22/13 ogłosił upadłość Spółki Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o. o. w P., obejmującą likwidację majątku dłużnika (Monitor Sądowy i Gospodarczy z dnia 02.10.2013r k. 85 – 86).

Pismem z dnia 28 października 2013r Gmina B. dokonała potrącenia z przysługującej jej wierzytelności z tytułu kary umownej w kwocie 208.889,40 zł wierzytelności przysługującej wykonawcy względem inwestora w wysokości 89. 725,37 zł i zgłosiła pomniejszoną w ten sposób wierzytelność własną w postępowaniu upadłościowym (pismo inwestora k. 67 – 68, wezwanie do zapłaty k. 81, oświadczenie o potrąceniu k. 87 i zgłoszenie wierzytelności k. 89 - 90).

Aktualnie toczy się spór pomiędzy Gminą B. a syndykiem upadłego przedsiębiorstwa o zapłatę, który nie dotyczy rozliczenia za dostarczony, a nie wbudowany asfalt (bezsporne).

Powód nie zgłaszał wierzytelności do upadłego wykonawcy z tytułu wynagrodzenia za dostarczony, a nie wbudowany asfalt (zeznania powoda złożone na rozprawie w dniu 1 września 2014r 00.20.12).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wskazanych wyżej dowodów osobowych i z dokumentów. Sąd odmówił wiarygodności zeznaniom powoda w zakresie jego twierdzeń, iż Gmina B. przesała mu swoje zestawienie wynagrodzenia za asfalt, którego nie podpisał. Analiza materiału dowodowego z zeznań świadka M. Ł. i wójta Gminy B. jednoznacznie wskazuje, że wykonawca sporządził harmonogram wynagrodzenia za asfalt według określonych zadań, a powód zaakceptował go swoim niekwestionowanym podpisem. Wójt Gminy przystał na przedstawione w nim kwoty wynagrodzenia i nie przedstawiał w tym względzie własnych propozycji. Natomiast jest okolicznością bezsporną, że nie zostało zaakceptowane oświadczenie sporządzone przez powoda, a odnoszące się do wynagrodzenia za asfalt z zadaniami, które w nim ujął. Sąd podzielił twierdzenia powoda w tym względzie, że zestawienie wynagrodzenia za asfalt dostarczone Gminie przez wykonawcę, nie stanowiło załącznika do umowy przelewu wierzytelności. Nie budziły wątpliwości zeznania świadków A. G. – skarbnika Gminy i M. Ł. – byłego prezesa firmy wykonawcy, odnośnie trójstronnych uzgodnień, co do płatności na rzecz powoda, niewykorzystania w całości asfaltu

dostarczonego wykonawcy przez powoda do realizacji inwestycji i co do wysokości kwoty wynagrodzenia zapłaconego powodowi przez pozwaną za wykorzystany asfalt. Zeznania świadków były zbieżne z zeznaniami wójta pozwanej i nie kwestionowane przez stronę powodową.

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z treścią art. 509 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią, chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Celem i skutkiem przelewu jest przejście wierzytelności na nabywcę i utrata jej przez cedenta – zbywcę. Przelew powoduje więc, że cedent przestaje być wierzycielem, a staje się nim cesjonariusz. Cesjonariusz nabywa wierzytelność w takim zakresie i stanie, w jakim znajdowała się ona w chwili dokonania przelewu, przy czym dłużnik ma obowiązek świadczenia tylko tego, do czego był zobowiązany w stosunku do zbywcy.

W przedmiotowej sprawie nastąpił przelew wierzytelności w kwocie 457.560 zł brutto, która to wierzytelność miała przysługiwać wykonawcy względem inwestora, za asfalt dostarczony przez firmę powoda, w celu realizacji umowy z dnia 30 kwietnia 2013r. na remont i przebudowę dróg gminnych. Paragraf 1 niniejszej umowy zawierał ponadto zapis oświadczenia cedenta, że stanie się wierzycielem Gminy B. po wykonaniu umowy z dnia 30 kwietnia 2013r. Umowa pomiędzy inwestorem, a wykonawcą została wykonana częściowo, albowiem Gmina B. odstąpiła od umowy z wykonawcą. Tym samym cesjonariuszowi nie mogła przysługiwać względem inwestora cała wierzytelność wynikająca z umowy przelewu wierzytelności, lecz ta jej część, która obejmowała wynagrodzenie w kwocie 151.367,78 zł, za asfalt faktycznie wykorzystany do przebudowy dróg gminnych, w związku z inwestycją, której dotyczyła umowa z dnia 30 kwietnia 2013r. Tym samym stwierdzić należy, że nie mogło dojść do skutecznego przelewu wierzytelności w żądanej przez powoda kwocie 285.000 zł, gdyż taka wierzytelność nie istnieje. Pozwana Gmina nie jest dłużnikiem wobec Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o. o. w P. w w/w. kwocie. Zbywca wierzytelności (cedent) nie mógł bowiem przenieść na nabywcę (cesjonariusza) więcej praw, aniżeli sam posiadał. Z materiału dowodowego zebranego w sprawie ewidentnie wynika, że asfalt nie został wykorzystany w całości, na co jednoznacznie wskazują zeznania prezesa firmy wykonawcy M. Ł., jak również, że wykonawca z tego tytułu nie otrzymał zapłaty od inwestora, w oparciu o przedstawione przez siebie faktury.

W tym stanie rzeczy powód mylnie wywodzi swoje prawo domagania się od pozwanej zapłaty za asfalt na podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 24 czerwca 2013r, co skutkuje oddaleniem powództwa. O kosztach procesu sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. z 2013r, poz. 461 t.j.).

sędzia Ewa Fabirkiewicz